

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILNIS, Inc. (Non-profit), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.
Editor: Balys Gaidžiūnas.
Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.
Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.
Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILNIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Džos (Inkorp. ne pelnui) 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išleista Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.
Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.
Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.
Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigtas 1915 metais.
Atsk. Nr. kainą 10 centų.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:
P. Bastys (Toronto), E. Cėkienė (Woodhaven), A. Musteikis (Detroit), R. Mieželis (Chicago), J. P. Palukaitis (Cleveland), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

MARIJA VARNIENĖ DĖKOJA TAUTINEI SĄJUNGAI

Tariu padėkos žodį Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai už didžiulį 1,000 dolerių auką, jos duotą mūsų mažiausiųjų lietuvių bendruomenės narių aukų. Iki šiol šie mažutėliai visų mūsų buvo užmiršti taip, lyg jie nebūtų lietuviškosios visuomenės nariai, lyg jie neturėtų jokios reikšmės mūsų tautinių ir kultūrinių vertybių išlaikymo uždaviniuose. Tarytum ne jiems prigimtis būtų skyrusi savaimingai pagauti ir išlaikyti tarmiinius protėvių kalbos plonumus, tarytum ne jie būtų tiesioginiai paveldėtojai tėvų palikimų ir dabar mūsų pačių naujai kuriamųjų tautinių lobių.

Priimdama iš Tavo rankų tą dosnią auką, jautioji Lietuvių Tautinė Sąjunga, tarytum Tau priklausančią sirdingiausią padėką ne vien iš mano pusės, bet ir iš visų nuoširdžių patriotų, kurie visomis išgalėmis rūpinasi lietuvių išlaikymu išsivijoje. Tu pirmoji esi padėjusi kartinį akmenį į pačius lietuvių rūmų pamatus. Tu pirmoji atvėrimis akimis pažūrėjai į lietuvių ugdymo bei išlaikymo tikrovę, tardama, kad be tvirtų pamatų sunku statyti patvarias rūmų sienas smėlėtame, vėjų gašinamame išsivijybėje plote.

Nesirūpindami priešmokyklinio amžiaus vaikais, tais dar gyvais lietuviukais, kuriems pati

prigimtis yra lėmusi būti pajėgiausia, savaimingiausia gyvenamos aplinkos siurbėjais, veltui pimsime svajingas viltis apie masinį "gyvosios lietuviybės" išlaikymą.

Einant naujausiais psichofizinės žmogaus plėtros tyrimų duomenimis, kuriuos yra gavusi Dr. M. Montessori, aiškiai įrodoma, kad ne kuri kita plėtros pakopa, o tik tas jautriausias mažasis vaikas yra įgalintas išaugoti motinos kalbos grynumą, tik jis pajėgus išlaikyti tautos papročius savitumą, jei mes laiku jam tai patieksime.

Esu laiminga, galėdama jau šiandien pranešti Tau, pagarbioji Lietuvių Tautinė Sąjunga, kad Tavo auka įgalina mane turimą siaurą mūsų mažųjų auklėjimą židinėlių gerokai praplėsti. Maža to, Tavo auka apgaubia mane gera viltimi, kad visuomenei padedant, tas židinėlis greitai laiku įsiliepsnos ir išsiplės į didelį ir pajėgų lietuvių išlaikymo židinį.

Nūnai gautoji auka bus panaudota auklėjimo priemonėms įsigyti ir pedagoginei aplinkai sudaryti.

Šioje vietoje taip pat priklausio tarti gilią padėkos žodį senosios kartos ateiviui taurios dvasios lietuviui Juozui Bačiūnui, kuris tiek buvo geras, kad neatšakė panaudoti savo orios as-

Kas ir kur?

• Dr. Br. Nemickas, Lietuvių Tautinio Sąjūdžio pirmininkas, atvykęs iš New Yorko, gruodžio 4 d. Chicagoje dalyvavo Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos centro valdybos posėdyje. Aptarta bendrinių organizacijų klausimai ir kt. aktualijos. Be S-gos pirm. Eug. Bartkai ir centro valdybos narių J. Jurkūno, J. Paplėno, T. Blinstrubo (jo bute posėdžiauta) ir A. Lapinsko, posėdyje dalyvavo S-gos prezidento narys dr. S. Biežis ir centro komisijų nariai dr. J. Bartkus, V. Kasniūnas, M. Šimkus ir Chicago skyr. pirm. P. Vėbra.

• Dr. Br. Kalvaitis, tautinių organizacijų veikėjas, iš Bostono keliais į Los Angeles, kur prieš kurį laiką įsikūrė iš Australijos atvykęs jo brolis J. Kalvaitis.

• Z. Rekašius iš Indianos, Br. Raila iš Californijos ir vienas anonimas iš Michigano buvo trys pirmieji gražinė Am. Liet. Taut. S-gos anketas, išsiuntinėtus nariams per skyrių valdybas. Anketose yra įdomių minčių. Pridėta ir aukų Sąjungos reikalams.

• Liet. Valstiečių Liaudininkų Sąjunga prašo pranešti, kad jos adresas tremtyje yra: Dr. Juozas Gudauskas, 8144 So. Green St., Chicago 29, Ill.

• Gruodžio 21 d. (sekmadienį) antrą valandą po pietų įvyksta New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų narių susirinkimas Lietuvių Amer. Piliečių Klube, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Tuoju po susirinkimo trečią va-

menybės svorį tai aukai gauti. Negaliu apenkti nepadėkusių nuoširdžių dar vienam senosios kartos ateiviui, būtent garbingai veikėjai poniai K. Katkevičienai. Ji uoliausiai įsiklausiusi visą motinoms skirtą paskaitų ciklą, stropiai įsijungė į visokeriopos paramos teikimą mūsų vaikams, taip pat karštai patarpininkaudama ir kalbamos aukos išsivijybėje.

Marija Varnienė

landą bus ką tik iš Europos atvykusio Jono Stonio pranešimas apie dabartinį gyvenimą pavergtę Lietuvoje. Prelegentas dar prieš okupaciją buvo Valstybės Radiofono Kaune pranešėjas-redaktorius, vėliau Vilniaus Radiofono direktorius, o pastaruoju metu dirbo Amerikos Balse Miunchene. Prieš išvykdamas į JAV, turėjo galimybių susitikti ir kalbėtis su daugeliu iš Lietuvos į Vakarų atvykusių lietuvių.

Įėjimas į pranešimą tik su pakvietimais.

• Liet. Tautinės S-gos Rytų Apygardos suvažiavimas New Yorko įvyks gruodžio 13 d. Liet. Piliečių Klubu patalpose, Brooklyn, N. Y. 4 val. p. p., kuriame bus tos Apygardos įsteigimo aktas, Vinco Rastenio paskaita "Tautininkai ir liberalizmas", Leono Virbickio paskaita ir kt. Rytų apygardą, kurios pirm. išrinktas Vytautas Abraitis, sudaro New Yorko, New Jersey, Waterburio ir Philadelphiaus Tautinės S-gos skyriai.

Greeting and Best Wishes
To Our Many Friends

NELSON'S

Family Style Restaurant

Private Parties — Banquets

Wedding Anniversaries

Open Daily—5 P.M.

Sundays 12 to 7 P.M.

1422 ADDISON ROAD

EX 1-4000

IŠ LAIŠKŲ REDAKCIJAI

VIENOS ŠNEKOS TĖSINYS

P. Blondino laiškas, išspausdintas 87-tam Dirvos numery, skatina padaryti vieną pastabą ir tęsti vieną šneką.

Pirma pastaba. Keliuose "Svarstymų" skyriuose, o ypač minimam laiške, buvo vienokių ar kitokių būdų pastebėta, kad šiuose laiškuose mano reikšiamos nuomonės susumuoja Lietuvių Studentų Santaros nusistatymą įvairiais ten paliečiamais klausimais. Kad nedaugėtų tuo reikalu nesusipratimų, noriu pastebėti, jog, nežiūrint "sampratų ir žodyno" panašumų, mano reikšiamos nuomonės nėra tos jaunimo organizacijos pažiūrų išpašakojimas.

...O dabar šnekos tąsa. Maniau, kad 81-am Dirvos numery išspausdintas mano laiškas bus paskutinis pasisakymas Darbo žurnalo vertinimo reikalu, kaip jis buvo iškildes "Svarstymuose". Bet, atrodo, taip nebus. O tai prastai, nes tą, ką norėjau pasakyti, jau esu pasakęs.

Pacitavęs ištrauką iš J. Kiznio straipsnio, įdėto paskutiniam Darbo numery, p. B. klausia, ką aš apie jas manau. Bet kam manęs klausyti? Nei tada emiam, nei dabar turiu ūpo analizuoti Darbo žurnalą pastraipsniui. Tas, žinoma, neatima galimybės tokiai gimnastikai, tačiau man, ne vienas ar kitas straipsnis, o pats įvykis, pats žurnalas buvo dėmesio centre. Aš manau, kad man pavyks išryškinti skirtumą. Man atrodo, kad lietuvių bendruomenėje prarasta idėjinė pusiausvyra, kaip ir pilnutinės idėjinės sklaidos — tos pažangos sąlygos — svarba, skatina mus griauti užtvankas, stabdančias neramiųjų vandenų tėkmes. Nes tada, kada konvencionaliosios minties normos pavirsta kokybės standartais, tada dvasinė heretika suranda savo tikrą vertę ir heretikai tampa šventieji.

Mes turim, sakytum, "papakūtavoti", t. y. nebūti šykštūs prideramos pagarbos taip pat ir mūsų socialistų viltims. Tai bus tik naudinga mūsų pačių sveikatai, šiandien įsistovėjusių madų kiek pagadintai. Iš kitos pusės, tiek asmuo, tiek sąjūdis turi būti pagarbos vertas.

Darbo žurnalas — vienas iš kelių nekonformistinės minties kanalų — yra vertas dėmesio dėl jo užsilaikymo atgauti prarastą pusiausvyrą. Jį teks vertinti atsizvelgiant į tai, kiek jo puslapiai bus ištikimi jo deklaracijoms ir kiek jie atitiks intelektualinės etiketės reikalavimus. Šiuo metu jau įžiūrinamas pastangas būčiau linkęs vertinti atsizvelgdamas ne į prasčiausius, o į vertingiausius ty pastangų liudininkus. Tad štai moralė: oponentui — "benefit of doubt." Visada.

L. Jaunius

SKIRSTYMAS Į KAIRĘ IR DEŠINĘ

SVARSTYMUOSE S. Rudis į kairę nubloškė visus žmones be religijos, ateistus ir antireligionikus, o dešinė — visus tuos, kurie mažiau ar daugiau laikosi religijos dėsnių.

Toks grupavimas į kairiuosius ar dešiniuosius vien tik pagal religinius įsitikinimus nėra tinkamas ir, svarbiausia, yra nepilnas. Nei šiandien, nei seniau žmonės nesitenkina vien religija ar be jos. Jau romėnai reikalavo "duonos ir žaidimų". Tie reikalavimai žmonėse gyvi ir šiandien, ir jie apima visus žmonių materialinius ir dvasinius poreikius. Nagrinėjant bet kokią ideologijos sistemą, būtina atsizvelgti taip pat ir į ekonominių, socialinių, kultūrinių problemų sprendimus, nes be šių komponentų jokia ideologinė sistema nebūtų pilna.

A. Musteikis, Detroit, Mich.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

AMALGAMATED ASS'N. OF ST. & E. RY.

Harry Lang — Secretary

740 SUPERIOR AVENUE, W.

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

MOR-FLO HEATER COMPANY

MANUFACTURING HOT WATER HEATERS
AND PLUMBING SUPPLIES

2176 EAST 76th STREET

UT 1-2300

BEST WISHES
To Our Many Friends

METAL EQUIPMENT CO.

2032 WEST 105th ST.

AT. 1-8415

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE UNIVERSAL CLEANING & DYEING CO.

UNIVERSAL BRINGS YOU UNHURRIED QUALITY
Cleveland's Finest Cleaners since 1883

Plant—1218-30 East 71st St. HE 1-8100

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE FRED P. THOMAS CO.

General Insurance

Eernie Mull sec'y

8718 Carnegie Ave.

SW 5-0066

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

EDMUNDS TOOL COMPANY

3238 St. Clair Avenue

PR 1-2832

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

MONONGAHELA & OHIO COAL COMPANY

1900 Euclid Avenue

CH. 1-5380

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

EMMETT MEADE

SLATE ROOFING CONTRACTOR

3288 EAST 130th STREET

SK 1-8139

the MAY CO. 2 BASEMENT

Pagražink savo miegamuosius tais geros kokybės ir puošniais marginio NORMANDY

MARTHA
DVIEJU
PUSIU

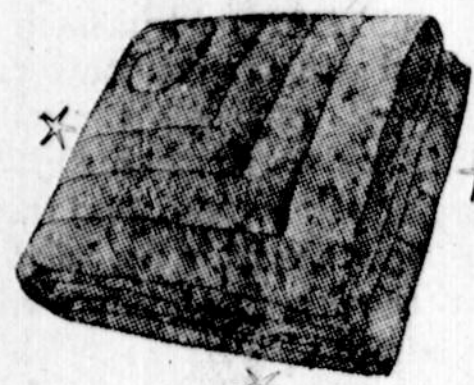
Heirloom
Užtiesimais 12.98

- Rankomis užbaigti ketai
- Skalbiami, nesušitraukia
- Tinkamo dydžio
- Neblunka
- Gražus Cape Cod marginio

Labai patogios ir gražios

MIRACLE FIBER KALDROS

5.99

Pritaikinti pagalvėliai 2 už \$3

Kaldra, po kuria jausitės šilta, kaip krošnyje, ir kuri tokia lengva. Pripildyta 2 svarais miracle fiber, kuris bus patvarus ilgą laiką. Apsaugota rayon crepe, spausdinta gražiu gėlių marginiu.

Užsakymai paštu ir telefonu išpildomi. Šauk Cherry 1-3000

The May Co.'s Basement Bedding Department, Downtown and On the Heights

Miracle Blend Rayon-Nylon-Acrilan

"CALVERT" ANTKLODES

4.98

Jaukios, šiltos antklodės, suderintos iš kelių medžiagų, kad būtų šiltesnės, gražesnių spalvų ir lengvesnės. Pasirink iš smėlinio, mėlyno, raudono, rusvo ir geltono atspalvių.

Užsakymai paštu ir telefonu išpildomi. Šauk Cherry 1-3000

EAGLE ŽENKLAI JUMS SUTAUPO

- Pilno arba dvigubo dydžio
- Snow White
 - Antique White
 - Pink
 - Turquoise
 - Yellow
 - Cocoa

Sie žavūs colonial tipo užtiesalai iš garsių "Normandy" audyklų galimi naudoti abiem pusėm, lengvai skalbiami. Jie sukurti tiems, kurie mėgsta savo namus gražiai papuošti... už galimai žemas kainas. Geros kokybės ir puikaus marginio... sąžiningai pagaminti.

Vytinė per Dėdės Samo katiją

KERTU PIPTI-PIPTI...

VYT. ALANTAS

Andai išgirdau savo kaimyno Pašakarnio kieme mašinos pringstančius čiudulius. Žvilgterėjęs pro langą, pamaciau savo draugą besėdintį už vairo ir besigaliojantį užvesti motorą. Išėjau pažūrėti, kas atsitiko: sakau, gal pagalba reikalinga.

Pašakarnis mane pamatęs riktelėjo:

— Avaju? Trajinau išsibekiuoti iš bekjardo, bet motoras sustakino ir velniaižin kodėl negaliu prastarduoti. Kertu pipti-pipti iš viskės bonkos, kad ir tu nieko nepapeši. Nori patrajeri?

— Klausyk, ar tu jau iš patryto būsi paėmęs?

— Šerap, nonsencas! I saliu-nus iš ryto aš neraninu ir saliu-nykės nekisinu, nes už vieną kisi-gali savo paketą praliūzyti ir dar ko gera ji tau feisą savo rankute suspoils... Velnias, tarteris neverkina. Jei geras trestas esi tai pašauk garadžių, tegul, gadem, tą džionką iš vietos pamuvina.

— Palauk, palauk, iš kur tu tą žargoną ištraukei?

— Žargonas! Juokauji, fren-te, ne žargonas, o mūsų senelių pati tikroji šnektą šiame krašte, kaip ją užrašė Dr. A. Margeris savo knygoje. Skaitei?

— Dar ne.

— Paskaityk, pamatysi.

Tą patį vakarą aš ėmiau sklaidyti Dr. Algirdo Margerio stamboką knygą ilgu pavadinimu: Amerikos lietuviai ir angliškų skolinių žodynas. Sklaidydamas galvojau, kad jei mes pasiraus-tume po senus buvusius ir esamų redakcijų, leidyklų arba priva-čių visuomenės veikėjų archy-vus, tai nustebtume suradę po dulkų sluoksniu savotišką pra-ėjusių dešimtmečių mūsų išeiv-jos kultūros ir ne kultūros pasau-liuką. Neabejotina, kad ten mes rastume daug medžiagos, nušvie-čiančios vakarykštės mūsų išeiv-jos kartos kultūrinį, tautinį, visuomeninį bei religinį veidą. Ir, turbūt, nelabai tesuklysiu paste-bėjęs, kad Dr. Margeris, para-šydamas ir išleisdamas savo knygą, bus metęs platų šviesos pluoštą į mūsų išeivijos kultū-ro istoriją aplamai ir lietuvių kalbos dalykus paskirai praei-tuose dešimtmečiuose Ameriko-je. Iš pradžių jis kalba apie sa-vo pirmuosius išpūdžius jam at-vykus į šį kraštą, ta proga gy-vais pavyzdžiais pavaizduodamas, kaip catchup, piecwork, jury, fuse, bungalow, cash register ir daugeliui kitų? Dėl to nėra ko stebėtis, nes ir mes, naujieji Amerikos lietuviai laikraščių ir knygų kalba, lietuvių kalba sve-

timose mokyklose (kaip, kur ir kada ji ten buvo dėstoma), pa-liečia lietuvių kalbą neparapinė-se ir parapinėse mokyklose, su-mini lietuvių kalbos išleistus va-dovėlius ir, pagaliau, knygos pa-baigoje pridėda "sulietuvinčių" angliškų žodžių žodyną, kuris apima daugiau kaip pusę kny-gos. Žodžiu, visa 366 psl. knyga paskirta lietuvių kalbos reikalui nagrinėti mūsų išeivijoje. Jo nu-šviečiamas laikotarpis apima be-veik 80 metų.

Kalbėdamas apie literatūrinę kalbą, autorius patiekia visos eilės Amerikos lietuvių rašytojų raštų ištraukų. Pro skaitytojo akis praslenka mūsų atmintyje tebesą gyvi ir primiršti vardai, kaip tat: Dr. J. Šliūpas, Šernas — Juozas Adomavičius, A. Ali-šauskas, D. T. Bočkauskas, kun. A. Burbas, A. Lalis, kun. A. Kau-pas, J. Laukis, B. Vargšas-Lau-cevičius, V. Nagornoskis, kun. J. Žilius, J. Kmita — kun. K. Ur-bonavičius, Kalėdų Kaukė — K. Jurgelionis ir kiti.

Iš Dr. A. Margerio knygos su-žinome ir apie kai kuriuos ano-metų mūsų literatūros faktus. Sakysime, ar šiandien daug kas bežino, kad 1921 m. buvo išlei-tas "Amerikos lietuvių darbinin-čių rašytojų tvariųjų rinkinys", pavadintas Atžala? I didelę, 349 psl., knygą buvo surinkti 189 poezijos ir prozos 16 rašytojų kūrinių. Neabejotina, kad tai buvo savotiška ano meto Ame-ricos lietuvių rašytojų kūrybos antologija.

Taigi, kaip minėjau, didžioji Dr. Margerio knygos dalis, 229 psl., paskirta angliškų skolinių žodynui. Nežinau, ar autorius teisingai juos vadina "skoli-niais". Veikiausiai jiems tikėtų bar-barizmo vardas. Savo įvade į žo-dyną autorius teisingai pastebi, kad tie skoliniai lietuvių kalbai buvę visai svetimi, "šalti, menki-no ir teršė gražią (daug gražes-nę už amerikonišką) lietuvių kal-bą". (137 psl.).

Taip pat negalima nesutikti su autoriumi, kai jis sako, kad mū-sų ateiviams, patekusiems į nau-ją pasaulį, tekę susidurti su to-kiomis svetimais žodžiais, kurių nebuvo arba jie nežinojo lietu-viškų atitikmenų. Pav., ar buvo įmanu atvykusiam iš Lietuvos kaimo ateiviui susirasti lietuviškus pakaitalus tokiems žodžiams, kaip catchup, piecwork, jury, fuse, bungalow, cash register ir daugeliui kitų? Dėl to nėra ko stebėtis, nes ir mes, naujieji Amerikos lietuviai laikraščių ir knygų kalba, lietuvių kalba sve-

lietuviškų atitikmenų. (Būtų ge-rai, kad mūsų kalbininkai at-kreiptų į tai dėmesį ir per Gim-tąją Kalbą ar kitokią spaudą pa-tiektų mums panašius angliškų žodžių lietuviškus pakaitalus).

Bet ateiviai ėmė vartoti ir to-kius "skolinius", be kurių galėjo puikiausiai išsiversti. Kažin ko-dėl jie į savo šneką ėmė brukti auzus, šiušius, kičenus, emes ir pan. Šio reiškinio jokiomis kal-binėmis priežastimis nei paaiš-kinti nei pateisinti neįmanu. Atrodo, kad mūsų tautiečiai ėmė daryti savąją kalbą dėl tautinio susipratimo bei savigarbos sto-kos. Gal čia bus nepaskutinį vaidmenį suvaidinęs ir psicholo-ginis momentas? Juk "gryno-riui", pasisavinant jau prigijusį žargoną, buvo smagu švystelėti prieš anksčiau atvykusius tautie-čius savo "pažangą". Mat mes, lietuviai, linkę "prisitaikyti". Būtų įdomu sudaryti statistiką, kiek naujųjų ateivių nuėjo tų pa-čiai keliais, kaip kad mūsų broliai prieš keliasdešimt me-tų...

KUDIRKA PRIKLAUSO VISIEMS..

E. ČEKIENĖ

Išpūdingai dr. Vincą Kudirką paminėjo Santara-Sviesa New Yorke, Sheraton-McAlpin vieš-butyje, gruodžio 6 d., kur apie 160 susirinkusių turėjo progos iš-klausyti dviejų kalbotojų: dr. J. Pajaujo ir dr. K. Ostrausko.

Pirmasis apibūdino V. Kudir-kos laikus ir jo idėjinę aplinką, o antrasis jo asmenį.

Dr. J. Pajaujis tarp kitko pa-brėžė, jog, veikiant įvairioms pa-

šalinėms aplinkybėms, tautų is-torija keičiasi. Tauta gali išnyk-ti ir vėl suklestėti, nes lemtin-guoju tautai momentu dažnai iš-kyla gyva asmenybė, kuri nužy-mi jai tikrąjį kelią ir neleidžia dvasiniai sužlugti.

Lietuvai gyvenant ant dviejų pasaulių ribos, turėjo keistis ir jos istorija, kuri iš dalies pris-klause Rytų ir Vakarų kraštų is-torijai. Čia jis priminė carinės Rusijos kėslus į lietuvių tautą, rusifikaciją mokyklose, kol pa-galiau buvo išbrauktas iš geo-grafijos ir pats Lietuvos vardas.

Tarptautinėje politikoje tuo lai-ku nebuvo matyti jokių pašvais-čių, jokios pagalbos kovojė prieš Rusijos leteną. Ir tomis bevilti-komis sąlygomis atsirado opti-mistų, stojusių kovoti ir ėmusių tvirtai tikėti Lietuvos laisvės atstatymu. Tada brenė ir V. Ku-dirkos sąmonėje tautinės vieny-bės ir kovos dėl tautos laisvės

Visi, kurie paragavo gaivinančio skonio, vienintėlio Amerikoje ugnim virinamo alaus, sako —

Stroh's Alus kiekvieną kartą!

AMERICA'S ONLY
FIRE-BREWED BEER
(Fire-Brewed at 200°)

Fire-brewing creates
the lighter, smoother,
more refreshing flavor
of Stroh's beer.

Vieną kartą paragavęs gaivinančio skonio, ugnimi vi-rinamo Stroh's alaus, mes manom, jums visada patiks. Tat atsiminkit ir prašykit Stroh's alaus.... 12 oz. buteliuose ir dėžutėse ir 32 oz. specialiose bonkose.

Jums patiks

Stroh's

Dabar už vietinės kainas!
yra šviesesnis!

THE STROH BREWERY COMPANY, DETROIT 24, MICHIGAN

programa, išliko jo reta ir dya-siška tvirta asmenybė, kuriai nemaža įtakos turėjo to laiko lenkų skelbiamas realizmas-poz-i-tyvizmas. Kudirka siejosi su po-zityvistais liberalais ir toks išli-ko visą laiką. Laisvė buvo pa-grindinis principas.

Jis ėjo ne revoliucijos keliu, bet pirmą norėjo apginti lietuvių giminę nuo pavergimo ir pareng-ti ją kovai už tautos laisvę. Tam skirta jo visa publicistika, kurio-je nesimato revoliucinės propa-gandos. Jis suprato, kokiai audi-torijai kalba ir žinojo, kaip ruoš-ti dirvą būsimai tautos laisvei.

Tačiau kartą lenkui dvarinin-kui Chlebinskui, bandančiam Ku-dirką nuo jo pasiryžimų atkalbė-ti, įsikarščiajęs sušuko:

— Ateis laikai, tiesos žodis karalius nuo sosto nuvers, jų ka-rūnas po kojų sumins. Lietuva sužydės!

Dėl pasaulėžiūrinių skirtumų prasidėjo srovinė diferenciacija, tačiau Kudirka visur pabrėžda-vo, jog tėvynės reikalas yra vie-nas, įsikarščiajęs sušuko:

Prelegentas apibūdino ir ano laiko pažiūras į liberalizmą, ku-ris, anot jo, aukštojo klero buvo laikomas baisiuoju baubu, di-džiausia ir mirštama nuodėme, socialiniu ateizmu ir t.t.

Nors V. Kudirka skyrė daug laiko ginčams su dvasiškiu, bet gi niekad nepamiršo bendrosios kovos ir mokėjo su jais bendra-darbiauti.

Dr. J. Pajaujis, pastatęs klausimą, kokia gi grupė yra arti-miausia Kudirkos idėjų tęsėja, sakė, jog jis nebūtų tipas nei į vieną partinę grupę, jei ir 70 metų būtų sulaukęs, būtų likęs toks, koks buvo.

Paskaita buvo kruopščiai pa-ruošta, iškalbingai klausytojams nerduota, tačiau porai vietų, vis dėlto neapsieita be politinių ten-dencijų.

Dr. Kostas Ostrauskas, jauno-sios kartos kalbėtojas, gyvai apibūdino Kudirkos asmenį. Jis pažymėjo jo žmogišką prigimtį, o kiekvienas žmogus iki tam tik-ro laipsnio yra chameleonas, jo charakteris lankstus, įvairus ir vingiuotas. Žmogus lieka žmo-

gum, ar jis būtų ubagas ar po-nas, nenumarinama asmenybė ar dvasios elgeta. Tik vienas sto-vi arčiau dangaus, kitas toliau. Vienas iš tokių buvo ir V. Ku-dirka.

Gražios išvaizdos, gyvo tem-peramento, didelių ir daugelio talentų. Linksmas, pilnas sąmo-jaus, puikiai šoko, grojo, daina-vo ir buvo visų dėmesio centre.

Vien už Lietuvos himną muzi-kos istorijoje ir literatūroje liko įamžintas. Tačiau, plunksna bu-vo jo pagrindinė ir stipriausia sritis. Rašė daug, įvairiom te-mom ir visa darė skubėdamas. Buvo ir aktyvus visuomeninin-kas, visų mėgiamas, bet neišven-gė ir priešių, kuriuos paliesdavo jo aštri plunksna.

Su tėvu santykiai buvo šalti dėl prieštaravimo tėvo norui į kunigus eiti. Šie santykiai buvo net kaimynų matomi, kai šie už-klausdavo, kodėl dukterų nelei-džia į mokslius, Vincas už tėvą paskubėdavo atsakyti, kaip gi leis, juk jos į kunigus eiti negali.

V. Kudirkos būdo tvirtumą itin parodo jo atsivertimas iš lenkiškos dvasios į lietuvišką, kas reikalavo kieto jo apsispren-dimo. Taip pat jo būde buvo įgimtas nepaprastas darbštumas ir pareigingumas.

Po paskaitų, žodžio meninin-kas aktorius Henrikas Kačinskas padeklamavo "Lietuvos Tiltu at-siminimus" ir smuikininkas Iz. Vasyliūnas atliko keletą lietuvių kompozitorių kūrinių akompo-nuojant sūnui.

Minėjimo iškilmingai nuotai-kai sudaryti daug prisidėjo me-niška dekoruota jauki salė su didžiuoju V. Kudirkos portretu, kuris paskolintas iš Chicagos dr. V. Kudirkos minėjimo rengimo komiteto.

Minėjimą pravedė Gina Pure-lytė. Dalyvių tarpe, kurių dau-giausia buvo jaunųjų, matėsi ir mūsų didžiųjų organizacijų at-stovai: gen. kons. J. Budrys, L.L.K. pirm. V. Sidzikauskas, LNT pirm. V. Rastenis, V.L.K. pirm. dr. A. Trimakas, PLB Tarybos pirm. J. Šlepetyš su žmonomis ir kt.

Ši jaunųjų akademiku inicia-tyva yra didžiai sveikintina.

GREETINGS and BEST WISHES

JOHN L. MIHELICH

Attorney

And Member of Civil Service Commission

MA 1-2013

ISTABŪS DRAUGAI

AXEL MUNTHE

(37)

Bet artėjo laikas, Neapolio vargšams ne-šas patį didžiausią sunkmetį, laikas, kada už-sikrėtimai neturtingųjų kvartalų skersgat-viuose plito gaisro greitumu, kada žmonės krito gatvėse, lyg žaibo paliesti, kada ligo-ninėse sergančiaisiais buvo perpildyti kori-doriai ir laiptai, kada beveik kiekviename na-me mirusieji gulėjo šalia sergančiųjų, kada kiekvieną vakarą Portici autobusų procesija išvažiuodavo į choleros kapines su mirties dienele piūtimi, ir kiekvieną naktį didysis choleros kapas pasipildydavo daugiau negu tūkstančiu mirusių. Tuo metu atsitikdavo, kad drebančios rankos griūdavo sienas, po kuriomis naujieji laikai buvo paslėpę pirmųjų šventųjų palaikus gatvių sankryžose, atsitik-davo, kad pamišusi minia užpuoldavo katedrą, idant jėga priverstų kunigus skersgatviais nešioti San Gennaro, Neapolio globėją. Buvo laikas, kada baimė pasiekė beprotybės ribas, nusivylimas siautėjo pasiutimu, drebančio-se lūpose maišydavosi malda ir grūdomėjimai, rankose, kurios neseniai buvo konvulsingai apgniauziusios rožančių, sublizgėdavo peiliai.

Daktaras ir jo draugas, nesumišdami dėl

didėjančio sąmyšio aplinkui, ėjo savo keliu. Ir kur tik jie pasirodydavo, mirtis pasitrauk-davo. Daktarui reikėjo didelių pastangų, kad toliau pajėgus abejoti, nes prieš jo akis vai-denosi tikslas, kuris drąsiausioms jo mintims atrodė ranka pasiekiamas.

Jokių abejonių nebuvo Don Dionysio lė-tose mintyse, ir daktaras jau seniai buvo nu-traukęs bandymus senio triumfą numaldyti.

Epidemija pasiekė aukščiausiąjį punktą, beveik kiekvienas namas neturtingųjų kvar-tale buvo apkrėstas, bet Don Dionysio prana-šystės ligi šiol dar nebuvo sukrėtus — Ma-donos del Buon Cammino gatvėje dar neįvy-ko nė vieno mirimo.

Daktaras išgirdo iš vienos kaimynės, kad viename Orto del Conte rūsyje mirštanti moteris, o jos vyras dieną prieš tai ligoni-nėje buvęs avvelenato (užnuodytas). Prieš vakarą atėjęs, jis vargais negalais tegalėjo prasisiverbti pro priešais nusiteikusių mi-nią, kuri buvo susirinkusi prie užkrėsto na-mo. Vyrą savanorių slaugytojų grupė beveik smurtu ištempusi į Sankt-Magdalena ligoninę, kur jisai miręs. Kai pora valandų vėliau bu-vo bandoma į ligoninę išgabenti naktį susir-

gusią žmoną, minia pasipriešino. Vienas žan-daras gavęs peilį į tarpupetį, kiti vos išsigel-bėję pabėgdami. Kaip paprastai, dėl visko kalti buvo gydytojai. Daktaras jau girdėjo garsiai kartojamus gerai žinomus malonybi-nius žodelius: "ammazzacani", "assasini", "avvelenatori" (šunų žudikai, žmogžudžiai, nuodų maišytojai). Visiems bandymams pa-žadinti pasitikėjimą nepasisėkus, daktarui neliko kitos išeities, kaip laukti Don Dionysio atvykmo. Ir vos tik kunigas įžengė į namus, kaip visada, visas dėmesys nukrypo į jį ir jo Madoną, visi suklupo karštai maldai, toliau nebekreipdami dėmesio į ligonį ir gydytoją.

Moterį jau buvo apėmusi stadium algi-dum, tačiau pulsas dar buvo tebejauchiamas. Įgytos patirties padrasintas, gydytojas pra-dėjo darbą. Vos tik baigus, širdis pradėjo plakti netaisyklingai. Ir vos tik Don Dionysio triumfuojančiu balsu spėjo paskelbti, kad ste-buklas įvykęs, prasidėjo mirties agonija. Tik kraštutinėmis pastangomis daktarui pasisekė širdies veikimą palaikyti tol, kol Madona del Buon Cammino, visiems ten buvusiems įsi-jungus į iškilmingą procesiją, buvo išgaben-ta į saugesnę vietą. Kiek vėliau daktaras, kaip nusikaltėlis, spruko savais keliais, pas-ku jis bėgo, kiek kojos neša, ligi Via del Duomo kėrtės, kur jau nebegrėsė pavojus.

Tą naktį mirė trys jo pacientai. Jis darė visa, kas galima, bandydamas Don Dionysio

sukliudyti nuo lydėjimo sekančią dieną, ta-čiau veltui. Visi ligoniai, kuriuos jis tą dieną bandė gydyti savo naujuoju metodu, mirė, jam matant.

Sparnai, kurie tomis vargo dienomis jį buvo nešioję, staiga nukrito nuo pečių. Mir-tinai pavargęs vakare jis šalia Don Dionysio žingsniau namo. Kai jie ties Madonos del Buon Cammino koplyčia vienas kitam palin-kėjo labos nakties, šviesos mirgėjime dakta-ras pastebėjo į savo draugo bruožus staiga įsibrėžiantį mirties blyškumą. Senis susvy-ravo ir susmuko su Madona rankose. Dakta-ras nunešė jį į koplyčią ir paguldė ant šiau-dinio čiuzinio zokristijoje, kur senasis kuni-gas paprastai miegodavo. Jis atsargiai užkėlė Madoną del Buon Cammino ant paaukštinto ir lempelėn įpylė alyvos. Don Dionysio ranka parodė, kad jis norįs būti prieštasis artyn, ir daktaras pasuko jo lovą taip, kad ji atsidūrė ties Madonos kojomis. "Come è bella, come è simpatica", pasakė kunigas silpnu balsu. Pas-ku jis gulėjo tylus ir nejudas, žvilgsnį nu-kreipęs į statulą. Daktaras visą naktį išsėdė-jo prie senio šono, o jo jėgos nyko, ir mirties šaltis lėtai stingdė jo sąnarius. Atnašų švie-sos geso viena po kitos, ir vis sunkesni šešėliai krito į Madonos del Buon Cammino koplyčią. Pagaliau pasidarė visai tamsu, tik maža aly-vinė lempelė teskleidė krūpčiojančią švieselę į blyšką vaškinę statulą ir sustingusią šyp-

seną bejausmiam veide.

Kitą dieną daktaras gatvėje neteko są-monės ir buvo nugabentas į choleros ligoninę.

Nepalenkiama, kaip likimas, mirtis žings-niavo tolyn į Madonos del Buon Cammino gatvę, į Vicolo del Monaco. Nes Vicolo del Monaco buvo vardas, visam Neapoly sukė-lęs siaubą ir pasaulio laikraščiuose išgarsi-nęs, kaip vietą, kurioje epidemija baisiausiai siautėjo. Beveik ištisos gatvės išmirė, oficia-lūs pranešimai iš Vicolo del Monaco skelbė, kad ten per valandą mirdavo daugiau, negu 30 žmonių.

Mažąją koplyčią, kuri gaivino senio sumi-šusias viltis, naujieji laikai sunaikino, nes Vicolo del Monaco dabar nebėra.

Don Dionysio, nejausdamas skausmo, iš savo prietarų pasaulio perėjo į didįjį chole-ros kapą. O antrasis, bejėgis kvailys, kuris valandėlę buvo patikėjęs, kad sustabdysias mirties triumfališką žygį, tebegyvena, tačiau jo akys tebėra aptemdytos niūraus tikrovės reginio. Netrukus ir jis nugrims į didįjį už-miršimo kapą, ir iš visu, kurie Vicolo del Mo-naco apylinkėje gyveno ir kentėjo, neliks nė vieno — neliks nieko.

Tačiau už mažos tamsios koplytėlės už-dangos vis dar tebestovi Madona del Buon Cammino su negyva šypsena bejausmiam veide.

DIDYSIS RŪPESTIS — VADOVĖLIŲ STOKA

Iš mokytojų ir švietimo darbuotojų suvažiavimo

Pagal sutartinę JAV CV-bos ir Chicagos Apygardos švietimo Tarybos mintį aktualiesiems li-tuanistinio švietimo reikalams aptarti Padėkos savaitę, lapkričio 29-30 dd., įvyko Chicagoje JAV Lietuvių Mokytojų ir švietimo Darbuotojų rajoninis suvažiavimas. Tai pirmas lietuvių mokytojų suvažiavimas Amerikoje.

Suvažiavimą pradėjo Chicagos Apygardos švietimo Tarybos pirm. J. Tamulis. Pirmininkavo pasikeidamui prof. M. Kriščiūnas, kun. P. Patlaba ir mokyto. Misiūnas.

Kan. V. Zakarauskas sukalbėjo invokaciją. Suvažiavimą sveikino žodžiu J. E. vysk. V. Brizgys, Liet. konsulas Daužvardis, PLB vardu J. Kralikauskas, JAV LB Centro Valdybos pirm. St. Barzdukas, Liet. Profesorų Dr. jos vardu prof. M. Kriščiūnas, Skautų vardu I. Serapinas. Gauta sveikinimų raštu.

Priešpriešiniame posėdyje PLB Kultūros Tarybos pirm. J. Kralikauskas paskaitė savo žodį Bendruomenė, CV narys švietimui P. Balčiūnas referavo liuanistinio švietimo JAV-bėse ir Clevelando vysk. M. Valančiaus liuanistinės mokyklos vedėjas Pr. Karalius skaitė pranešimą apie mokinio laiką ir jo tvarkymą.

Popietiniame posėdyje buvo pranešimai: J. Kreivėno prad. m-lų liuanistinių klasių programų ir vadovėlių reikalų, D. Velickos aukštesn. liuanistinių mokyklų programų reikalų ir J. Masilionio aukštesn. liuanistinių m-lų vadovėlių reikalų. Vakare buvo suv-mo dalyviams Chicagos Lietuvių Mokytojų S-gos surengtos valės.

Rytojaus dieną buvo J. Kreivėno parodomoji pamoka su diskusijomis.

Daugiausia rūpesčio sukėlė mokyklų programos ir vadovėliai. Prašyta pasirūpinti, kad ku greičiausiai pagal peržiūrėtus išleistas programas būtų rengiami mokykloms vadovėliai ir skaitymai. Jų išleidimu prašyti rūpintis Kultūros Fondą. Priimtos rezolucijos apie stengimasi suvienodinti mokytojų atlyginimą, meninius mokyklų pasirodymus, įjungimą mokinio tėvų į švietimo darbą ir kt.

Suvažiavime dalyvavo Detroito, Clevelando ir Chicagos Apygardos mokytojų, tėvų ir švietimo darbuotojų atstovai, Lietuvių Seserų Instituto atstovės ir centro valdybos atstovai.

Suvažiavime dalyvavo apie 100 asmenų.

Suvažiavimą reikia vertinti kaip tikrai labai naudingą JAV liuanistinių mokyklų ateities darbams.

• Chicagos Apygardos švietimo Taryba sutiko eiti šiai Centro Valdybos kadencijai centrinės švietimo Tarybos pareigas. Iš Lietuvių Seserų Instituto į tą Tarybą įeina šv. Pranciškaus seserų vienuolyno Motina M. Alojza (Grove and McRoberts Roads, Pittsburgh 34, Pa.), Seserų Instituto sekretorė.

• Šv. Pranciškaus seserys Pittsburghe išrūpino iš Pensilvanijos valstybės švietimo Tarybos teisę visose Pensilvanijos valstybės aukštesniosiose mokyklose — High Schools mokyti lietuvių kalbą su kreditu to mokyklų mokiniams. Taigi dabar Pensilvanijos aukštesn. mokyklose gali būti dėstomos su kreditais lotynų, vokiečių, ispanų, prancūzų, rusų ir lietuvių kalbos. Pirmosios ta teisę pasinaudojo pačios "kaltininkės" — pradėjo dėstyti Pittsburgho šv. Kazimiero Aukštesn. Mokykloje lietuvių kalbą. Toje mokykloje daugumas mokinių yra lietuvių kilmės.

• LB Cicero (Ill.) Apylinkė vasaros metu rengia priešmokyklinio amžiaus vaikams vaikų mokyklą — aikštelę. Visi rezultatai labai patenkinti. Tos mokyklos vedėjas kun. A. Vilkaitis.

• Centro Valdyba, pasiremdama Chicagos Apygardos švietimo Tarybos pastangomis sudarytos J. Masilionio parengtam 7-tos klasės lietuvių literatūros vadovėliui tikrinti Komisijos (I. Serapino, P. A. Bagdono, A. Ši-

maitienės) sprendimu, pripažino jį tinkamu liuanistinių aukštesniųjų mokyklų 7-ųjų klasių mokiniams. Vadovėlis daugiausia Chicagos Aukštesn. Liuanistinės mokyklos rūpesčiu ir lėšomis jau spausdinamas.

• Tariamasi su Columbijos U-to lietuvių kalbos lektoriumi Alf. Šešplaukiu dėl jo parengtų lietuvių kalbos skaitymų pripažinimo tinkamais ir išleidimo.

ROCHESTERIO LIETUVIŲ PARAPIJOS AUKISINIS JUBILIEJUS

1908 m. yra oficiali Rochesterio lietuvių katalikų parapijos įsteigimo data. Tuo laiku lietuvių čia buvo apie 700, tad natūralu, kad jų pastangos turėti savo religinį-kultūrinį centrą pasisekė.

Tos pastangos prasidėjo žymiai anksčiau. Dar 1905 m. buvo įsteigta šv. Petro ir Povilo draugija, kurios narių buvo 20. Sekančiais metais šios d-jos nariai nutarė įsteigti lietuvišką parapiją. Tada parapijiečių užsirašė 134 lietuviai. Beorganizuojant parapiją, daug darbo įdėjo broliai Černiai, A. Butrimas, J. Rickis, V. Stankevičius, A. Stučka ir kiti.

Iki 1919 m. pabaigos šv. Jurgio lietuvių parapijos nariams teko būti įnamiais prie kitos bažnyčios. Tų pat metų gruodžio mėn. buvo baigta statyti ir pašventinta parapijos bažnyčia. Tais pačiais metais parapija gavo ir pirmą pastovų kleboną, juo buvo kun. Juozas Kasakaitis. Jis pašventė visą savo trumpą gyvenimą šios parapijos reikalams

(mirė 1930 m., būdamas vos 45 m. amžiaus).

Antram parapijos klebonui J. Bakšiui vadovaujant, buvo pastatyta nauja bažnyčia, senoji paversta į salę ir mokyklą, įsteigta dabar jau 8 skyrių pradžios mokykla, pakviestos mokytojai, seselės pranciškonės, Kun. J. Bakšys, išbuvęs šios parapijos klebonu virš 25 m., atliko didelę pastoracijos ir lietuviybės darbą. Savo paprastumu, tolerancija, didele energija apjungė lietuvius taip, kad apie parapiją spiečiasi visas lietuviškas gyvenimas.

Maža lietuvių kolonija, su apie 3000 narių, kartais pralenkia ir didžiasias. Kai po Antro Pasaulinio karo išblaškyti benamiai lietuviai šaukėsi savo brolių pagalbos, 1947 m. vien per birželio

mėn. rochesteriečiai surinko 10,000 dolerių ir pasiuntė BALF.

1956 m. sausio mėn. kun. J. Bakšys, pauris sveikatai, nuo klebonavimo atsiskė. Nuo to laiko klebonu paskirtas kun. Pr. Valiukevičius. Tai jaunas, labai energingas, čia gimęs, lietuvis. Nors Lietuvos nematęs, bet tautiniams reikalams nėra abejingas. Paklaustas, ar lietuviybė ir toliau bus parapijai išsilaikyti pagrindas, atsakė: kitaip ir būti negali.

Lapkričio 30 d., apvainikuoti 50 m. jubiliejui buvo surengtos iškilmės, kurios prasidėjo radijo valandėle. Joje dalyvavo kun. Pr. Valiukevičius, jo sesuo Valuk ir H. Zemelis. Tai originali trejukė, kuri prieš 9 metus daug prisidėjo prie radijo valandėlės įsteigimo Rochesteryje. Zemelis ir Valuk buvo ir pirmieji radijo programos sudarytojai ir pranešėjai.

Iškilmingose pamaldose dalyvavo ir pamokslą pasakė vyskupas Kearney. Savo pamoksle išskėlė lietuvių pasiaukojantį darbą, įkuriant savo parapiją, kuri inėšė didelį įnašą Rochesterio gyvenime.

Vakare svečiams ir parapijiečiams abejose salėse buvo surengti iškilmingi pietūs. Besivairuojant išgirdome daug gražių sveikinimų ir linkėjimų parapijai ir jos vadovams.

B. U.

LIETUVIŲ SUSIVAŽIAVIMAS FLINTE

Lapkr. 27 d. Flinte, B. M. Gražulių namuose, įvyko Saginaw, Bay City, Flinto ir artimesnių apylinkių lietuvių susivažiavimas, tikslu artimiausio susipažinti ir pagyventi lietuvišką veiklą. Keleta buvo ir čia gimusių vietinių lietuvių. Kun. E. Statkus, kuris gyvena Roscommon, Mich. buvo tolimiausios apylinkės dalyvis — atvykęs 150 mylių.

Šio sąskrydžio -susivažiavimo iniciatorius kun. J. Kluonius, kuris gyvenamas Chesaning, Mich. rado laiko ir gerų norų visus apylinkinius lietuvius susirasti, aplankyti, susipažinti pats ir sudaryti progą visiems tarpusavyje susipažinti.

Grazian būriui susirinkus, šeimininkas B. Gražulis visus nuoširdžiai pasveikino tuo atidarydamas ši jaukų susivažiavimą. Kalbėdamas kun. Kluonius palinkėjo, kad šis susirinkimas būtų nepaskutinis, o tik graži pradžia tolimesnio šios apylinkės lietuvių bendradarbiavimo. Visi kalbėjusieji tai minčiai pritarė ir nutarė sekantį kartą rinktis Nepriklausomybės šventės progą Saginaw mieste pas Bronių Kupčinską.

Flinto Balfio skyriaus įkūrėjas ir ilgametis pirmininkas J. Černius padarė pranešimą apie Balfio kviesdamas visus prie šios šalpos organizacijos prisidėti. Tuoj pat Balfio skyrius tapo praplėstas naujai įstojusiais 11 na-

rių. Kai kurie ne tik užsimokėjo nario mokestį, bet ir paaukojo. Išrinkta nauja Balfio valdyba kurio įeina: Jonas Černius — pirm., Juozas Vaičiulis — vice-pirm., Stefa Krafčikienė — išd., ir Kuniguada Kodatienė — sekr. Išskelta dar daug naudingų minčių ir ateityje numatyta steigti Liet. Bendruomenės skyrių. Oficialioji dalis baigta Tautos Himnu.

Toliau šeimininkei M. Gražulienei pakvietus kun. E. Statkų sukalbėti maldą ir visus vykti prie vaišių stalo pasijuto jauki šėmyniška nuotaika, lyg visi seniai pažįstami būtų. Niekas nesukubėjo namo. Buvo ne tik skaniais šeimininkų lietuviškais valgiais pasivaikinti, bet ir daug lietuviškų dainų sudainuoti ir net pasišokta.

Už šį gražų susivažiavimą-susipažinimą progą visi pasiliko dėkingi iniciatoriui kun. Juozui Kluoniui ir šeimininkams Balfiui ir Marijai Gražuliams.

K. Kodatienė

DETROIT

ŠAULIŲ STEIGIAMASIS SUSIRINKIMAS

Gruodžio 6 d. įvykęs iniciatorių šaulių susirinkimas nutarė steigti Detroito Lietuvos Šaulių S-gos tremtyje vienetą. Steigiamasis šaulių susirinkimas įvyks gruodžio 21 d. 12:15 val. Hispanos Unidos mažojoje salėje.

Kviečiami visi buvę šauliai, šaulės, kariai, kovų dalyviai, karo invalidai ir visi lietuviai, kuriems rūpi Lietuvos laisvė ir pasiryžę tęsti kovą dėl jos. Skaitlingai kviečiamas ir laukiamas jaunimas.

Visas informacijas ir pareiškimus įstoti į šaulių eiles galima gauti pas šaulį Joną Petrulionį "Gaivoje".

KUDIRKOS MINĖJIMAS

Lietuvių Studentų S-ga ruošia Vinco Kudirkos 100 metų minėjimą, kuris įvyks gruodžio 14 d. 12 val. Hispanos Unidos salėje. Įskaitą apie V. Kudirką ir jo darbus skaitys rašytojas Marius Katiliškis.

Po paskaitos meninę programą atliks studentai. Visuomenė kviečiama skaitlingai dalyvauti.

• Gabijos skautų, Baltijos skautai ir ASS ruošiasi jubiliejinei sueigai, kuri įvyks sausio 18 d. buvusioje lietuvių svetainėje.

• Ateitininkams ir skautams susikaupimo valandėlė įvyks gruodžio 20 d. šv. Antano parapijos bažnyčioje.

Pirmoji konferencija 7 val., antroji 8 val. vakaro. Praves tėvas dr. Tomas Žiuraitis, O. P. Klausoma bus išpažinėti.

• Vietos S. K. Kovas sausio 17 d. ruošia vakarą. Programos dalį išpildys vietos tautinių šokių grupė "Šilainė".

• Vietos skautės ir skautai, talkininkaudami vietos Savanorių Kūrėjų skyriui, dalyvavo su vėliavomis bažnyčioje ir rinko aukas kariams invalidams.

• Lituanus vakaras, kurio meninę programą atliko solistė Aldona Stempčienė ir aktorius Algimantas Dikinis, praėjo sėkmingai. Žinoma, daugiausia būti visuomenės, ypač, kada rengėjai buvo mūsų jaunimas, ir pelnas skiriamas vienam kilniausių tikslų — Lietuvos garsinimui kitataučiuose.

• V. ir O. Vaitai lapkričio 27 d. pakrikštijo savo sūnų vardu Algirdas. Krikštynose dalyvavo nemaža svečių. Otonas Vaitas yra medicinos gydytojas.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

SURPLUS VALUE CENTER

13107 ST. CLAIR AVE.

UL 1-5116

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

"SGRO'S STOP N SHOPPE"

WE CARRY THE FINEST FOODS AT THE
LOWESTS PRICES

26588 Lake Shore Blvd.

RE. 1-3250

GREETINGS and BEST WISHES

J. & E. FABRICATING CO.

CUSTOM BUILT FORMICA SINK TOPS and BAR TOPS

1970 East 84th St.

SW 1-2711

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ARTHUR L. HALL REALTY COMPANY

12015 KINSMAN ROAD

SK 1-7378

Best Wishes to Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

CARL NEWMAN MASON CONTRACTOR

450 Lloyd Road

Euclid, Ohio

RE 1-2705

GREETINGS and BEST WISHES

ALLIED ELECTRIC SEWER CLEANING COMPANY

R. P. Herschman Prop.

ROTO-ROOTER SERVICE

WEST SIDE
12910 Detroit Ave.
BO 2-4500

EAST SIDE
12824 Superior Ave.
MU 1-7722

GREETINGS and BEST WISHES

HILLCREST MEMORIAL PARK CEMETERY ASSOCIATION

Aurora & Richmond Roads

Phone BE 2-0035

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

FROM A FRIEND

HAVE MONEY FOR
CHRISTMAS
NEXT YEAR
WITH A
Cleveland Trust
Thrift Account
START NOW!

Save also for
• EDUCATION • AUTOMOBILE
• INSURANCE • VACATIONS
• HOME • TAXES

Every Other Week
DEPOSIT... HAVE...
\$200 25 TIMES.....\$50.
\$400 25 TIMES.....\$100.
\$1000 25 TIMES.....\$250.

BOTTLED BY THE CLEVELAND

Coca-Cola BOTTLING COMPANY

3705 CARNEGIE AVENUE — Express 1-7665

DIRVOS TALKA

Mums būtinai reikia 500 naujų skaitytojų. Jie turi užpildyti mirusių senų skaitytojų eiles, jie turi padėti sudaryti ir sąlygas Dirvai dar dažniau išeiti. Nepadidinę savo skaitytojų šeimos dar 500 naujais prenumeratoriais, mes negalėsime Dirvos leidimo dažinti. Be visų mūsų skaitytojų ir bičiulių talkos tas planas nebus įvykdytas. Tai žinodami mes ir prašome:

1. Užprenumeruokite Dirvą, kaip šventinę dovaną, savo artimiesiems, kurie dar Dirvos neskaity.

2. Paraginkite Dirvą prenumeruoti artimiausius savo draugus ir kaimynus.

3. Priminkite visiems tautinių organizacijų nariams, kad jų pareiga patiems Dirvą prenumeruoti ir kitus raginti.

4. Prisidėkite keliais aukso doleriais į fondą, kurio pinigais mes Dirvą užprenumeruojame likusiems Europoje, sergantiesiems ir į didelį vargą patekusiems.

Visi, kurie atsiųs bent vieną naują metinį skaitytoją, galės laimėti: rašomąją mašinėlę, radijo aparatą, už \$100.00 lietuviškų knygų biblioteką ir eilę kitų dovanų. Visi nauji skaitytojai, Dirvą užsisakydami patys ar kiti jiems užsakydami, gauna \$2.00 nuolaidos ir metams moka tik \$6.00.

Mes laukiame ir tikime, kad bendroje talkoje tuos 500 naujų skaitytojų surasime. Tik tegul gruodžio ir sausio mėnesiai būna paskirti Dirvos skaitytojų šeimai didinti.

Talką vykdydami naudokite čia esančią atkarpą:

Prašau Dirvą 1959 metais siųsti:

Pavardė, vardas

Adresas

Prašomą siųsti Dirvą užsakė

(Duoti pilną užsakytojo adresą)

Drauge siunčiame \$..... mokestį.

CLEVELAND APYLINKĖSE

Dr. V. Kudirkos jubiliejaus minėjimas

Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando sk. valdyba gruodžio 13 d. 7 val. vak., lietuvių salėje rengia 100 metų gimimo jubiliejaus minėjimą. Programoje: apie Dr. V. Kudirką paskaita skaitys A. Augustinavičienė, meninė programą išpildys solistė Juzė Kristolaitytė-Daugėlienė ir aktorius J. Palubinskas.

Miesto Bibliotekos salėje Clevelando amerikiečiai gruodžio 5 d. gausiu atsilankymu pagerbė Lietuvos Himno autorių dr. V. Kudirką. Parodykime ir mes meilę ir dėkingumą Lietuvos žadintojui. Atidėkime kitus reikalavimus kitai dienai ir gruodžio 13 d. 7 v. v. atsilankykime į minėjimą.

ALTo Clev. Sk. Valdyba

Naujos parapijos rengiamas bažnytinis koncertas

paminėjimui Jo šventybės Popiežiaus Pijaus XII, įvyks ateinančių sekmadienį, gruodžio 14 d., 4 val. p. pietų.

Programa bus įvairi ir įdomi. Čiurlionio ansamblio vadovas Alfonso Mikulskis gros čelo.

Dainininkė solistė Aldona Stempuzienė ir Agnė Frizina (lietuvaite), Vacius Jurgelis ir Elena Garnienė (choro narė) giedos bažnytinės giesmes.

Visus geros valios lietuvius maloniai kviečiame atsilankyti.

Visas pelnas skiriamas parapijos statybos fondui.

Gruodžio 17-osios minėjimas

Gruodžio septynioliktosios minėjimas įvyks sekmadienį, gruodžio 14 d., 4 val. p. pietų Dr. Algirdo Nasvyčio rezidencijoje, 16823 Magnolia Dr.

Meninė programą atliks jaunieji neolitučiai ir pianistė J. Rutė Augustinavičiūtė. Tautinės Sąjungos skyriaus pirmininkas Julius Smetona padarys suakcentuotą pranešimą.

Lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama į minėjimą atsilankyti. Apie dalyvavimą praneša skyriaus pirmininkui J. Smetonai, tel. ER 1-4675, valdybos nariams arba "Dirvai", tel. HE 1-6344.

Minėjimą rengia Tautinės Sąjungos Clevelando skyrius.

CLEVELANDO ALTO SKYRIAUS RENGIAMAS

DR. VINCO KUDIRKOS 100 METŲ GIMIMO SUKAKTIES MINĖJIMAS

įvyks gruodžio 13 d., 7 val. v.

LIETUVIŲ SALĖJE.

Programoje p. A. Augustinavičienės paskaita apie Dr. Vincą Kudirką ir meninė dalis, kurią išpildys solistė J. Kristolaitytė-Daugėlienė ir aktorius J. Palubinskas.

Rengėjai maloniai kviečia visą Clevelando lietuviškąją visuomenę minėjime dalyvauti.

Clevelando ALTo Skyrius

Nauja SLA 14 kuopos vadovybė

Clevelando SLA 14 kuopos naujos vadovybės pareigūnų rinkimai įvyko gruodžio 2 d. Kuopos naujoji vadovybė sudaryta su mažais pakeitimais: Antanas Praskėvičius — pirmininkas, M. Trainiauskaitė — vicepirmininkas, Vytautas Brazulis — protokolo sekretorius, Marė Misčiukienė — išdoro sekretorė ir Antanas Šimkūnas — išdoro. Išdoro gėbėjai: Mikalina Dunduraitė, M. Jones ir Stasys Mačys. Narių verbuotojai: J. Brazauskas, V. Brazulis, S. Mačys, P. Mozuraitis, A. Praskėvičius, M. Sukys. Doktorais kvotėjais: J. Abraitis, D. Degesys ir A. Martus. Atstovais į kitus sambūrius: A. Šimkūnas — Lietuvių Salės; V. Brazulis ir A. Šimkūnas — "Vilties" Draugijos; V. Brazulis ir J. Polteris — Lietuvių Radijo Klubui; V. Brazulis ir M. Dunduraitė — Amerikos Lietuvių Tarybos Skyriui; J. Brazauskas ir J. Misčiukienė — Tautinių Kultūrinių Darželių. Nauja vadovybė pareigas pradės eiti po metinio kuopos susirinkimo, kuris įvyks 1959 m. sausio 6 d. 7 valandą vakare lietuvių salės svetainėje.

Skaitytėlių susirinkimas įvyks šį sekmadienį, gruodžio 14 d. 11 v. 30 m. lietuvių salės apatinėje patalpoje.

Bus svarstomi svarbūs mūsų

skaitytėlių veiklos reikalai.

Visus tėvus bei skaitytėlius ir bičiulius prašome būtinai susirinkime dalyvauti.

Skaitytėlių Komitetas

Clevelando Neringos skaučių tautininkė psktn. Jūratė Laikūnaitė,

jos pačios prašymu, lapkr. 27 d. atleido iš "Živilės" dr. vės draugininkės pareigų. Jubiliejinėje Clevelando sk. sueigoje jai per Neringos tauto įsakymus išreikšta padėka už nepaprastai sąžiningą, tvarkingą, lietuviško nusiteikimo ir skautiško patyrimo dvasioje vadovavimą "Živilės" dr. vės per ilgą metų.

Nauja živiliečių draugininkė paskirta psktn. Jūratė Laikūnaitė.

Clevelando Neringos sk. tautininkė Jubiliejinėje Sueigoje per įsakymus pareiškė padėką psktn. dr. A. Juškenienei už paskaitą, globą IV Tautinėje Stovykloje bei patarimus vadovėms.

Psktn. M. Dabiraitė už sąžiningai ir gerai eitas clevelandiškų skaučių reprezentacinio vieneto vadovės pareigas IV Tautinėje Stovykloje tautininkė pareiškė viešą pagyrimą.

Vv. sktn. A. Gelažytė už pavyzdinai eitas ūkio vedėjos pareigas IV TS pareikštas viešas pagyrimas.

Pranešimas

Pranešame, kad nuo gruodžio 3 d. atidaryta Balfio drabužių sandėliai pas p. H. Idzeli, 1251 E. 84 St. ir pas K. Gaizutį, 953 Maud Ave.

Prašom aukot Balfui drabužių sandėliais ir pasirinkimo būdas Balfio valdyba perkant akcijas).

JUOZO MIKONIO NAMŲ PIRKIMO-PARDAVIMO ĮSTAIGA

EAST SHORE REALTY

780 E. 185 St. Telef. IV 1-6561. Namų telef. MU 1-2154

Jūsų patarnavimui atidaryta kiekvieną dieną. Mes tarpininkaujame namus įsigyti ten, kur Jūs pageidaujate. Namus įsigysite — niekad nesigailėsite!

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

Clevelandiečiai DABAR gali pamėgti Vasaros VEDINIMĄ • Žiemos SILDYMĄ • Įtaisyti VISŲ METŲ

KUR INVESTUOTI...

(Atkelta iš 1 psl.)

atsargų, akcijos parduodamos nežiūrint gaunamos kainos, nes reikalas vertė.

Noras greitu laiku iš akcijų praturtėti daugelį apvilia. Eilinis investuotojas gali kurį laiką uždirbti perkant ir parduant akcijas, bet ilgesnio laiko rezultatai bus neigiami. Pastovus akcijų laikymas ir gaunamų pajamų iš akcijų investavimas į augančias bendroves atneša laukiamus vaisius, nes bendrovės apskriti vadovybė yra pajėgusė numatyti ateities augimo linkmę, negu pavienis investuotojas.

Renkantis bendroves nereikia būtinai žiūrėti kokį procentą investuotas doleris į akcijas atneša; padalo — dividendo dydis bet kaip akcijų vertė laikosi. Viena bendrovė moka didelius dividendus, bet akcijų vertė stovi vietoje. Tuo tarpu antra korporacija išmoka mažesnius dividendus, didesnę dalį pajamų įveda į modernias laboratorijas, geresnes gaminių priemones bei naujus produktus ir jos akcijų vertė nuolat kyla. Už dividendų mokoma du pajamų mokėdai: vienas bendrovės, antras dividendo gavėjo. Kai korporacijos pelnas yra investuojamas pačios korporacijos, ji tik temo ka pajamų mokėdai, akcininkų pinigai yra bendrovės vadovybės įdėdami į produktingą darbą.

Ivairumas akcijų pirkime yra svarbus. Kapitalo telkimas į vieną vietą, ar tai būtų bankas, ar gyvenamas namas, vienos rūšies draudimas ar viena bendrovė, nėra rekomenduojamas. Jei \$300 investuojama šiandien į žaliavų bendrovės akcijas, po šešių mėnesių kiti \$300 eina į raštinės mašinas gaminančią bendrovę. Prabėgus 9 mėnesiams ar metams norima suma pinigų įdėdama į chemikalų korporacijos akcijas. Net ir tuo atveju, kai tu rimai didesnis kapitalas iš karto 4 ar 10 tūkstančių, investuojama po dalį į skirtingas bendroves, leidžiant prabėgti 6 mėnesiams ar metams po kiekvieno investavimo.

Komisas, mokamas už perkamą akcijas, nėra didelis. Už 10 akcijų kainuojančių po \$50 tenka mokėti \$13, — vienas procentas visos sumos plus \$6, jei akcijos yra registruotos New Yorko biržoje (New York Stock Exchange). Jei nėra komisas gali būti truputį aukštesnis.

(Bus daugiau) — bendrovė Balfio valdyba perkant akcijas).

BALFO PADEKA

Balfio vykdytoje pinigineje rinklaivoje surinkta grynų pinigų \$2,000.00.

Paramos reikalingųjų vardu reikiame nuoširdžią padėką mieliems aukotojams, aukų rinkėjams, Lietuvių Radijo Klubui (p. Juozui Stempuziui), kuris nemokamai ir noriai skelbė vajeis pranešimus, mūsų spaudai ("Dirvai", Draugui, Naujienoms, Darininkui) ir visiems tiems, kurie bent kuo prisidėjo prie rinklaivos.

Aukotojų sąrašas

\$100.00 — Dr. Jurgis Balčiūnas.
\$30.00 — Dr. Jonas Mačiulis.
\$25.00 — Petras Tamulionis, Dr. Jonas Stankaitis, Dr. Juozas Skirnska.
\$20.00 — Dr. Martus, Dr. J. Sandargas.
\$18.00 — A. ir J. Augustinavičiai.
\$15.00 — Dr. K. Pautienis, Dr. E. Juodėnas, A. ir V. Mauručiai.
\$11.00 — Kun. P. Dzegeoraitis.
\$10.00 — J. A. Šiaušėnai, Pr. Aleksandravičius, A. Juozaitis, I. Kazickas, Jos. J. Gražulis, E. Kersnauskas, Liet. Valgykla "Rūta", S. ir H. Idzelevičius, Al. Silvestravicius, P. Klorys, P. Stravinskis, J. Staniškis, D. P. Mikalūnai, V. Rickus, Z. Daurtas, Dr. J. Masilionis, Z. Gobis, Dr. V. Gruzdis, J. Janulis, V. Valys, Dr. K. Ambrozaitis, kun. V. Vilkučiai, Dr. M. Alekna, J. J. Račai, Dr. D. Kesinaitis, Mull Joseph, Puškorių šeima, A. Bielskus, A. Alkaitis, Dr. D. Degesys, P. N. Bielinis.
\$8.00 — Dr. J. Sukarevičius.
\$7.00 — A. Gražulis.
\$6.00 — A. V. Aidis, S. J. Ignatavičiai.
\$5.00 — N. A. Tamulioniai, A. Smetona, Dr. A. Azelis, I. A. Sušinskai, K. Gaizutis, Dr. M. Vaitėnas, S. Navickas, A. S. Barzdukai, A. Dailidė, H. Endrulis, M. Iesmantienė, A. Mikolūnas, J. Gražulis, V. Stankauskas, P. Židonis, V. Bačiulis, E. Karnėnas, C. Gendrich, A. L. Telyčėnas, P. Mikšys, B. Priokienė, Z. Varakojis, J. J. Piktura, P. Jurgaitis, P. Lingaitis, A. Steponavičius, M. Dunduraitė, J. Piorūnas, V. Matulionis, V. Šenbergs, V. Januškis, S. Melsbarkas, Dr. Z. Sabataitis, S. Lazdiņa, Z. Jankus, P. Kudukis, S. Alėnas, Kasulajai, J. Gaska, I. Kubiliūnas, Ignatavičių šeima, St. Clair Shoe Store, Dr. J. Abraitis, A. Mackevičius, J. Jakubauskas, F. Pečiulaitis, J. Kristolaitis, J. Čiurberis, J. Švarcas, B. Paulionis, A. Sestokas, M. Vinclovas, J. Gudėnas, A. Rukšėnas, J. Barniškis, J. Jonynas, K. S. Židonis, J. B. Vasaras, J. M. Mikonis, V. Civiškas, R. Cepulis, V. Kasakaitis, A. V. Palūnas, R. Veitas, B. L. Veitas, A. Nasvytis, V. Brizgas, P. Žilinskas, P. Maželis, P. Titas, P. Balčiūnas, J. Jasinevičius, V. Palubinskas, V. Minkūnas, J. Miščiukas, P. Gruodis, A. Balyš, V. Bičiūnas, A. Karkliūnas, B. Gaidžiūnas, K. S. Karpis, B. Snarskis, A. Šalkauskas, L. Stačkūnas, R. B. Dabiraitis, M. Mickevičius, O. B. Maželiai, J. Balbatas, A. Navickas, F. Navickas, S. Jakubs, S. Laniauskas, kun. K. Širvaitis, V. Rociūnas, S. Matas, B. Brizgas, E. Ilenda, A. D. Masilionis, F. Saukevičius, B. Steponis, T. Butkus, B. Aras, Dr. A. J. Vilimas, kun. A. Goldikovskis, P. Čigas, A. Banis, V. Vinclovas, L. Banis, E. Gasparaitienė, kun. B. Ivanauskas, V. Šumakaris, J. T. Derigher, J. Smetona, E. Crooks, A. Buknis, A. Kasperavičius, J. Stimbursas, V. Steponavičius, Dr. P. Stungys, P. Šikūnas, S. Chodakauskas, S. Rvdėlienė, A. Vaitaitis, A. Spivkaitis, A. B. Karkliai, B. V. Čvvai, A. Laikūnas, V. Apanius, V. Mazoliauskas, P. Banionis, P. Mozuraitis, V. Senkus, J. Stravinskis, J. Marcinkevičius, V. Amšiejus, M. J. Bindokas, S. Kučkos, J. Mason, J. Dapušis, S. Pladvys, K. Atkočaitis, V. Maslanskas, P. Skardis, J. Žukas, K. Morkūnas, J. Juozaitis, Jakubs Funeral Home, I. Janavičius, Dr. A. Baltruške, J. Vaitaitis, K. Žilinskis.

(Bus daugiau)

D E M E S I O ! GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

Persienčia Jūsų sudarytus naujų daiktų siuntinius į Lietuvą ir visas Rusijos sritis, apmokant muitą siuntėjui. Gavėjams nieko neturi primokėti.

Galima siųsti iki 44 svarų, jeigu persiunčiam: ji daiktai telpa dėžėje, kurios d. dis nustatytas JAV pašto taisyklė. Maistą kartu su rūbai siųsti neleidžiama.

Nepatikėkit sav. brangių siuntinių į neaiškias, išlaidas tarpininkauti rankas

Globe Parcel Service Inc. siunčia su Inturisto įgaliojimais. Siuntiniai pilnai apdrausti.

Siuntėjų patogumui turime gerų vilninių medžiagų, odų, skarų, skarelų, batukų. Šios prekės parduodamos siuntėjams savikaina.

Adresas: 1313 Addison Rd. Kampas Superior ir E. 71st St. Tel.: UT 1-0806

NELAIMĖ IR LIGA

Liga ir nelaimė ištinka netikėtai. Todėl tu turi užsitikrinti, kad TAVO šeima būtų apsaugota pagal Accident and Sickness planą.

NATIONWIDE INSURANCE COMPANY siūlo platų ligoninės, medicininę, operacinių ir nedarbingumo pajamų draudimą žemomis kainomis!

Dėl smulkesnių informacijų skambinti:

PAULINA MOZURAITIS, Agentas Tel. SK 1-2183

EAST CLEVELAND — EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN

3 1/2 %

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON

SUPERIOR SAVINGS

HOME AND REMODELING LOANS

CORNER 68TH — SUPERIOR AVENUE

I. J. SAMAS JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg. — Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesiuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairių garsiakalbių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėlių. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsirikiate, visi patogumai Jums.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metų simpatingo ir rimto patarnavimo.
6621 Edna Avenue 936 East 185 St.
EN 1-1763 KE 1-7770

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Siunčiame įvairaus turinio siuntinius: vaistus, maistą, tekstilės medžiagas, odą, avalinę ir kitus daiktus. Kainos žemos ir greitas patarnavimas.

Paduodame kai kurias prekes iš mūsų kainaraščio. Kainos su miltu. Jei siuntinys ne standartinis, o prekės Tamstų pačių išrinktos, tai reikia dar pridėti licencijos ir persiuntimo išlaidas. Į Lietuvą siuntiniai 22 sv. — \$7.50, o 44 sv. — \$10.00. Į Sibirą dar spec. primoka už kiekvienus 22 sv. \$1.40.

Vaistai:			
Streptomycin 10 gr.	\$2.60	Vit. B compl. 1000 tab.	\$6.50
Isoniazid (rifimof)		Vit. B 100 tab.	1.20
100 tab. 50 mg.	4.60	Vit. B-6 10 amp.	1.65
P A S 500 tab.	3.50	Vit. B-12 10 amp. 50 mcg.	1.35
Cortisone 5 mg. 100 tab.	6.90	Vit. C 1000	3.50
Prednison (Meticorten)		Vit. B-12 25 mcg. 100 tab.	1.90
1 mg. 100 tab.	5.75	Vit. K 1000 tab.	2.50
Prednisolone (Sterane)		Vit. PP 1000 tab.	3.50
1 mg. 100 tab.	8.00	Multivitaminai 1000 tab.	7.50
Achromycin 10 tab.	2.85	Reserpin (Serpassil)	
Cardiazol 100 tab.	2.00	25 mgm. 100 tab.	1.75
ACTH 5 amp. plus 5 solv.	2.75		
Largactil (Thorazine) 100	3.20		

Turime šimtus kitų vaistų. Užsakinėti galima su ar be recepto. TEKSTILĖS MEDŽIAGOS: įvairių rūšių. Vilnonės vyr. kostiumam už 3 1/2 yrd. nuo \$13.25.

Sandartinis siuntinys C3: viln. medžiag. paltui "Lond. coat." pilka 3 1/2 yrd. kostiumui, viln. medž. (angliška) 3 1/2 yrd. (tamsiai pilka su dryžėmis) ir boston tamsiai mėlyna 3 1/2 y. Viso (su persiunt.) \$51.55.

Standartinis odos siunt.: oda ir priedai 5 porom batų (16 pėdų odos, 4 1/2 sv. padų, 2 1/2 sv. vidpadžių, 10 p. odos pamušalo) visi \$40.00. Sportiški vyr. batai (tufliai) — \$9.50. Moteriški bateliai — \$10.90.

Akordeonai 120 bosų 7 registerių su persiunt. — \$280.00.

Maisto standartiniai siuntiniai:
Cukraus 30 sv. \$14.25
Cukraus 44 sv. 22.00
Kiaul. taukų 20 sv. 21.00
Laišinių 22 sv. 21.40
Laišinių 21 sv. ir cukraus 21 sv. \$30.50
Kiaul. taukų 11 sv., cukraus 11 sv. 31.50
Cukraus 9 sv., ryžių 11 sv., miltų 9 sv. ir taukų 11 sv. 28.50

Kainaraščiai, patarnavimas ir informacija lietuvių kalba.

ORBIS Export & Import

2258 So. Sacramento Ave., Chicago 23, Ill. Tel. EI 7-5362.
Darbo val. nuo 9 iki 6 p. p.
4414 So. Rockwell St., Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-2445.
Darbo val. nuo 9 iki 8 p. p.
3570 W. Vernor (Gaiva), Detroit 16, Mich. Tel. TA 5-9783
Darbo val. nuo 9 iki 9 p. p.
2100 61st, Kenosha, Wisc. Tel. OL 4-2373.

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HEnderson 1-6344. Redaktorius Balys GAIDZIUNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

PER VARGĄ, DARBĄ IR PASIRYŽIMĄ Į GARBĘ

Prof. Juozo Raukčio 60 metų sukakties proga

A. RUKUIŽA

Mūsų kultūrininkui ir mokslininkui, profesorui Juozui Raukčiui gruodžio 26 d. sukanka 60 metų amžiaus. Sukaktuvininkas daugeliui tautiečių pažįstamas iš jo darbų ir asmeniškai, bet mažiau žinomas jo gyvenimo kelias.

Juozas Rauktys yra gimęs 1898 gruodžio mėn. 26 d. Mataičių k. Švėkšnos vls. Tauragės aps. Trejų metų amžiaus, kartu su tėvais, nusikėlė gyventi į tėvo paveldėtą ūkį Pocių k. Skaityti ir rašyti pramoko namie. 1906 mokėsi Švėkšnos dviejų klasių parapišėje mokykloje.

Turėdamas palinkimą mokslui — tėvų buvo leidžiamas į Palangos progimnaziją. 1914 prasidėjus I Pasauliniam karui Juozas jau buvo ketvirtosios klasės, bet progimnaziją buvo evakuota.

1915 m. vokiečių kariuomenė artėjant prie Švėkšnos, jis kartu su daktaro Juozo Rugio šeima pasitraukė į rytus. Mogileve dr. J. Rugio globojamas ir remiamas baigė šešias klases gimnazijos. 1918 grįžęs į Lietuvą randa motiną mirusią ir tėvo sukurta naują šeimą.

Per trumpą viešnagę namuose vieną dieną, uogaujant miške, pamotės, su aptarus su tėvu, buvo išrinktas noras, kad Juozas vyktų į kvičig seminariją. Bet jam, nuo mažų dienų pamilusiam gamtą, lengva buvo atsakyti, pasisakant patį sėdinti studijuoti gamtos mokslus.

1920 m., sunkiai materialiai versdamasis, baigia Panevėžio gimnaziją. Tuoj pat buvo pašauktas kariuomenėn, kur paskirtas į Karo ligoninę sandėlininko ir knygynininko pareigoms. Vakaraus lankė privačius pašybos kursus. Daktaro K. Oželio buvo raginamas studijuoti mediciną, bet Juozą traukė gamtos mokslai ir, baigęs karo tarnybą, 1922 įstojo į Lietuvos universiteto gamtos-matematikos fakulteto agronomijos-miškininkystės skyrių. Miškų departamento duodama stipendija sudarė palankias sąlygas studijoms.

1924 agronomijos-miškininkystės skyrius prie Universiteto buvo uždarytas ir įsteigta Žemės ūkio akademija Dotnuvoje, kurios 5 semestru Juozas tęsė pradėtąjį mokslą. 1924 spalio mėn. prof. P. Matulionio jis pakviečiamas jaunesniojo laborantų miškininkystės katedrai, dendrologijos kabineto medžiagai ruošti ir pratimo darbus vesti. Žemės ūkio akademiją baigia 1928, įgydamas diplomuoto miškininko laipsnį.

Už gautą stipendiją turėjo stoti Miškų d-to tarnybon ir tapo paskirtas Aukštesniosios miškų mokyklos Alytuje mokytoju ir Dzūkų miškų urėdijos urėdo pavaduotoju. 1929 toms pačioms pareigoms perkeltas į įsteigtą prie mokyklos Mokomąją miškų urėdiją. 1936 m. iš A. Rukuižos perėmė Aukštesniosios miškų mokyklos direktoriaus ir miškų revizoriaus pareigas. 1939 m. Žemės ūkio akademijos profesorių taryba išrinko J. Rauktį e. docento p. pavesdamą dėstyti dendrologijos ir miškų apsaugos kursą. O taip pat vesti miškų apsaugos kabinetą.

1940 miškininkystės skyrių iš Žemės ūkio akademijos Dotnuvoje nukėlus į Vilniaus universitetą matematikos gamtos fakultetą, jis išrinkamas docentu,

miškų apsaugos katedros ir Arboretumo vedėju. 1942 į Miškų mokslių fakulteto tarybos išrinkamas prodekanu ir 1943 pakeičiamas e. ordinariiniu profesorium.

Vilniaus universitete, be dendrologijos, medžio anatomijos ir miškų apsaugos paskaitų, J. Rauktys suorganizuoja ir veda Arboretumą Vingyje.

1944 liepos mėn. artinantis prie Vilniaus rusų komunistų armijai, jis pasitraukia į tėviškę, Pocių kaimą, ir rugpiučio 9 d., kartu su šeima atsiduria prie Drezdeno, miškininkų stovykloje Bastei vietovėje.

Vokietijoje ilgesnį laiką gyveno Bambergo DP stovykloje. Be to taip pat Garmish-Partenkirchen, kur buvo stovyklos vedėju bei gimnazijos mokytoju. Taip pat ir Mittenwalde. Į JAV atvyko 1949 m. rugpiučio 9, apsigyvendamas Worcester'tyje, Mass.

Per 35 metus kieto darbo Lietuvoje ir emigracijoje sukaktuvininko nemaža nuveikta mokslinėje, kultūrinėje ir visuomeninėje dirvoje. Pirmasis mokslinio turinio darbas, kuriame aprašomas Žemės ūkio akademijos iš Žemės ūkio technikumų paveldėtas medelinas, atspausdintas Žemės ūkio akademijos Metraštyje 1924-26 m., yra iš jo studentavimo laikų. 1925-26 m. jis ištyrė skroblo (Carpinus betulus) išsiplėtimo ribas Lietuvoje. Šio darbo rezultatai su daviniais ir išvadomis jo patiekti Žemės ūkio akademijai, o santrauka paskelbta Žemės ūkyje (1928 m. 2-3 Nr.). Miškininkystės kabinete ir knygynininko pareigoms. Vakaraus lankė privačius pašybos kursus. Daktaro K. Oželio buvo raginamas studijuoti mediciną, bet Juozą traukė gamtos mokslai ir, baigęs karo tarnybą, 1922 įstojo į Lietuvos universiteto gamtos-matematikos fakulteto agronomijos-miškininkystės skyrių. Miškų departamento duodama stipendija sudarė palankias sąlygas studijoms.

1924 agronomijos-miškininkystės skyrius prie Universiteto buvo uždarytas ir įsteigta Žemės ūkio akademija Dotnuvoje, kurios 5 semestru Juozas tęsė pradėtąjį mokslą. 1924 spalio mėn. prof. P. Matulionio jis pakviečiamas jaunesniojo laborantų miškininkystės katedrai, dendrologijos kabineto medžiagai ruošti ir pratimo darbus vesti. Žemės ūkio akademiją baigia 1928, įgydamas diplomuoto miškininko laipsnį.

Už gautą stipendiją turėjo stoti Miškų d-to tarnybon ir tapo paskirtas Aukštesniosios miškų mokyklos Alytuje mokytoju ir Dzūkų miškų urėdijos urėdo pavaduotoju. 1929 toms pačioms pareigoms perkeltas į įsteigtą prie mokyklos Mokomąją miškų urėdiją. 1936 m. iš A. Rukuižos perėmė Aukštesniosios miškų mokyklos direktoriaus ir miškų revizoriaus pareigas. 1939 m. Žemės ūkio akademijos profesorių taryba išrinko J. Rauktį e. docento p. pavesdamą dėstyti dendrologijos ir miškų apsaugos kursą. O taip pat vesti miškų apsaugos kabinetą.

1940 miškininkystės skyrių iš Žemės ūkio akademijos Dotnuvoje nukėlus į Vilniaus universitetą matematikos gamtos fakultetą, jis išrinkamas docentu,

raštyje, Literatūros Metraštyje 1954 m. Chicagoje ir eilę straipsnių Mūsų Giriose, Girios Aide, Lietuvių Enciklopedijoje. Retkarčiais rašo ir "Dirvoje".

Lietuvos miškus ir augaliją liečiančių straipsnių yra virš 200. Spaudai turi taip pat paruošęs studiją apie Liepą Lietuvoje ir surinkęs Lietuvos gyvenviečių pavadinimus, kilusius pagal augalų vardus.

Miškų d-to vadovybė, žinodama J. Raukčio sugebėjimus bei darbštumą, 1938 pakvietė jį dirbti Miškams tirti komisijoje, paskirdama savarankiškai vadovauti miškų apsaugos sekcijai. Gyvendamas Vokietijoje dalyvavo taip pat miškų terminologijos žodyno paruošime, Hanau DP stovykloje miškų technikų kursantams skaitė paskaitas. (Bus daugiau)

BOSTON

Iš ALT S-gos skyriaus valdybos posėdžio 1953. XII. 3. — Skyriaus pirmininkas valdybos posėdžiuose visada kelia įvairius klausimus, duodamas progos pasireikšti įvairių k-jų pirm-kams, juos įvesdamas į v-bos posėdžius. Šiame posėdyje, be v-bos narių, dalyvavo: Namų remonto k-jas, Namų Tvarkymo taisyklių komisija, Spaudos-Informacijos vedėjas, Naujų Metų sutikimo rengi-

mo komisija, Vasario 16 gimn. būrelio vedėjas, Archivaras ir Revizijos Komisija.

Baigiant šiuos metus, kiekviena komisija ar pareigūnas turi savo darbo apyskaitas parengti iki sausio 10 dienos ir pateikti V-bai ir Revizijos Komisijai, kad metiniame susirinkime sausio 17 dieną būtų pilnas šių metų veiklos vaizdas.

Šie metai buvo darbingi, bet numatyti darbai nebuvo pilnai atlikti, todėl sekančių metų valdybai teks nemažai uždavinių: namų remontas ir skyriaus veiklos 10 m. sukakties minėjimas.

Skyriaus vadovybė pasveikino inž. E. Bartkų ir D. Pulkauninkaitę jų sužiedotųjų proga.

Skyrius rengia Naujų Metų sutikimą, norintieji dalyvauti registruojasi ir iš anksto sumoka įėjimo mokestį iki gruodžio 21 dienos — tiems vietos rezervuojamos.

Skyrius numato ir iš anksto praneša, kad paskutinį šeštadienį už prieš užgavėnės savo namuose rengs Užgavėnių blynus.

Prof. Ignas Končius išėjo iš ligoninės ir išsili pas savo sūnų Middlebury, Conn.

A. Dumšaitė paskirta Bostono Universiteto Slaugų mokyklos mokytoja. Ji prieš 2 metus Bostone yra baigusi slaugių mokyklą.

BALFo Seime iš Bostono tedalyvavo tik 2 atstovai: A. Andriūnionis — Boston, J. Zaranka — Norwood.

BROCKTON

L. S. S-gos Martyno Jankaus būrys Brocktone lapkričio mėn. 30 d. surengė 40 m. Lietuvos kariuomenės sukakties minėjimą. Minėjime dalyvavo šaulių būrio

nariai ir kviestiniai p. Belkevičiaus gražiose patalpose.

Minėjimą pradėjo ir jam vadovavo pirm. Stašaitis. Garbės prezidiuman pakvietė: A. Mantautą, — šaulių S-gos pirm., savanorį-kūrėją Janonį ir prelegentą J. Vaičaitį. Po J. Vaičaičio žodžio, kuris objektyviai peržvelgė Lietuvos kariuomenės teigiamas ir neigiamas puses, išvadoje pareikšdamas, kad Lietuvos kariuomenės negalima kaltinti už tai, kad ji neatliko savo užduties ginti Tėvyne, bet ji save pateisino. Jai nebuvo duotas įsakymas įvairiais momentais veikti ir priešintis. Dėl paskirų asmenų veiksmų negalima kaltinti visos kariuomenės.

Savanoris Janonis buvo apdovanotas ir pagerbtas.

Būrys aktyviai nagrinėja namo įsigijimo reikalą, net sudarė specialią komisiją. Siunčiami stuntiniai Punsko lietuviams.

TORONTO

KLB Toronto Apylinkės Tarybos posėdyje, įvykusiame lapkričio 30 d., pirm. J. Senkus, darydamas pranešimą, suminėjo visą eilę negerovių, kuriomis esą bendruomenės valdyba negalinti džiaugtis.

Taip pat darė pranešimus P. Lelis — finansų ir V. Bačėnas šalpos reikalais.

Buvo pageidavimas įtraukti į darbų eigą Tautos Fondo atstovo pranešimą, bet nebuvo reikiama susidomėta. St. Šalkauskas, revizijos komisijos vardu darydamas pranešimą, paminėjo, kad jie nors ir tikrinę Tautos Fondo atskaitomybę, tačiau jų manymu, tai buvę ne jų kompetencijoje. Ta pačia proga buvo perrinkta valdyba, į kurią įėjo: kun. P. Ažubalis, St. Dapkus, A. Kuolas, P. Lelis, B. Saplys, J. Senkus ir L. Tamošauskas. Revizijos komisija, susirinkusiems pritariant, palikta ta pati.

June ir Fred MacMurray sako —

Kaip lengva savo žmonai padovanoti DUJINĮ džiovintuvą Kalėdų proga

Tik pasirink vieną iš ekonomiškų DUJŲ džiovintuvų... ir jis jūsų! Mažas įmokėjimas. Jūs net galite mokėjimus prijungti prie mėnesinių dujų sąskaitų!

Lengva jums... ir jūsų žmonai! Ji gali užmirti apie šlapių skalbinių kabinėjimą... virvių tempimą... priklausymą nuo oro atmainų. Su ekonomišku DUJŲ džiovintuvu gausite skalbinius sausus, minkštus, sniego baltumo... nekreipdami dėmesio į lietingą orą. Ir be nuovargio! Ligšiol geriausias DUJŲ džiovintuvas tepadaro tiek mažą išlaidą — tik centą už vieną pakrovimą — su DUJOMIS.

Kodėl neįsigyti DUJINĮ džiovintuvą šiandien?

THE EAST OHIO GAS COMPANY

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

PARSONS AND PARSONS

MAKERS OF WATERPROOF FABRIC COLLARS AND CUFFS

Main Office and Factory — 413-15 Huron Road

413 HURON ROAD

CH 1-7723

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

EUCLID IGNITION COMPANY

1062 East 185th St.

Call IV. 1-2222

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

VARCO SHEET METAL FABRICATION CO.

EDWARD VLACK President

480 South Green Road

Call IV. 1-6895

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

THE CONELLY REALTY CO.

WALTON & ALEXANDER (WALTON HILLS)

RE 2-3245

GREETINGS and BEST WISHES

BUILDING LABORER'S

Local No. 310

JAMES O'TOOLE, SECRETARY

1220 ONTARIO ST.

BEST WISHES

To Our Many Friends

ST. CLAIR AUTO PARTS

6009 St. Clair Avenue

EX 1-4450

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

THE MILNER WALLPAPER AND PAINT CO.

6122 EUCLID AVENUE

HEnderson 1-2707

Best Wishes to Our Friends and Patrons

For a Pleasant Holiday

AURORA RESTAURANT

Famous for Steaks, Lobster, Spaghetti, Ravioli, Excellent

WE CATER TO WEDDINGS & SHOWERS

11316 EUCLID AVENUE

RA 1-1010